

CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛDOVA

Pr. 303/4.12.19
CPS

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-8190 din 26.12. 2019
La nr/303 din 11.12.2019

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție la proiectul de lege pentru modificarea articolului 14 din Legea nr.499/1999 din 14.07.1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

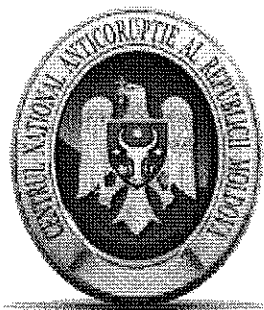
Anexă:

Raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	11
"Och"	21 2019
Ora	

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/6237 din 26.12.2019

la proiectul de lege pentru modificarea articolului 14 din Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul RM, iar autor nemijlocit este Deputați în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art. 6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*

- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Textul proiectului supus expertizei anticorupție și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pentru consultare publică pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova www.parlament.md, la compartimentul: Procesul legislativ/Proiecte de acte legislative.

Prin urmare, se stabilește că autorul a publicat și asigurat accesul la proiectul citat în vederea prezentării recomandărilor de către părțile interesate.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, autorul susține că: „*Scopul prezentei modificări este de a extinde numărul de beneficiari de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere a persoanelor cu dizabilități severe, și anume, prin prisma excluderii sintagmei „sânt beneficiare ale serviciului de asistență personală”.*”

Analizând normele proiectului se constată că prin proiect se propune excluderea sintagmei „sânt beneficiare ale serviciului de asistență personală” și instituirea sintagmei „ori sânt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu”, care a fost exclusă prin Legea nr. 176/26.07.2018 pentru modificarea articolului 14 din Legea nr.499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului nu servesc pe deplin scopului declarat de către autor în nota informativă, deoarece se stabilește că scopul proiectului nu constă în extinderea numărului de beneficiari de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere a persoanelor cu dizabilități severe, dar de a substitui „beneficiarii serviciului de asistență personală” cu „beneficiarii serviciului de îngrijire socială la domiciliu”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Potrivit notei informative, autorul susține că: „*Scopul prezentei modificări este de a extinde numărul de beneficiari de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere a persoanelor cu dizabilități severe, și anume, prin prisma excluderii sintagmei „sânt beneficiare ale serviciului de asistență personală”.*”

Analizând normele proiectului se constată că prin proiect se propune excluderea sintagmei „sânt beneficiare ale serviciului de asistență personală” și instituirea sintagmei „ori sânt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu”, care a fost exclusă prin Legea nr. 176/26.07.2018 pentru modificarea articolului 14 din Legea nr.499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului nu servesc pe deplin scopului declarat de către autor în nota informativă, deoarece se stabilește că scopul proiectului nu constă în extinderea numărului de beneficiari de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere a

persoanelor cu dizabilități severe, dar de a substitui „beneficiarii serviciului de asistență personală” cu „beneficiarii serviciului de îngrijire socială la domiciliu”.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota informativă care cuprinde:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.

Potrivit notei informative, autorul susține că: „Scopul prezentei modificări este de a extinde numărul de beneficiari de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere a persoanelor cu dizabilități severe, și anume, prin prisma excluderii sintagmei „sânt beneficiare ale serviciului de asistență personală”.

Analizând normele proiectului se constată că prin proiect se propune excluderea sintagmei „sânt beneficiare ale serviciului de asistență personală” și instituirea sintagmei „ori sânt beneficiare ale serviciului de îngrijire socială la domiciliu”, care a fost exclusă prin Legea nr. 176/26.07.2018 pentru modificarea articolului 14 din Legea nr.499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni.

În urma expertizei efectuate se constată că prevederile proiectului nu servesc pe deplin scopului declarat de către autor în nota informativă, deoarece se stabilește că scopul proiectului nu constă în extinderea numărului de beneficiari de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere a persoanelor cu dizabilități severe, dar de a substitui „beneficiarii serviciului de asistență personală” cu „beneficiarii serviciului de îngrijire socială la domiciliu”.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea prevederilor proiectului necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat. În acest context, în nota informativă se menționează că: „Proiectul de lege propus, urmează a fi supus unei analize de impact financiare în conformitatea cu datele disponibile la zi. Totuși, cheltuielile estimative preconizate, care survin din datele statistice menționate mai sus, pentru acoperirea cheltuielilor începând cu perioada anului 2020, presupune ≈ 2.264.400 lei alocați anual din bugetul de stat. Totodată, având în vedere cota pozițiilor nou create anual de la 10% la 15% din numărul total de ≈ 4570 poziții în așteptare, suma suplimentară necesară constituie ≈ 600 000 lei, totalul cheltuielilor estimative fiind de ≈ 2.864.400 lei.”

Totodată, menționăm că propunerea legislativă urmează să fie acceptată la nivelul Guvernului în vederea respectării prevederii constituționale statuate la art. 131 din Constituția Republicii Moldova -

orice propunere legislativă sau amendament care atrag majorarea sau reducerea veniturilor bugetare sau împrumuturilor, precum și majorarea sau reducerea cheltuielilor bugetare pot fi adoptate numai după ce sunt acceptate de Guvern. Avizul Guvernului în acest sens este o condiție imperativă și primordială, care are drept scop menținerea echilibrului bugetar.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul reglementează, în mod indirect, activitatea entității publice responsabile de stabilirea și plata alocațiilor lunare de stat - organele teritoriale de asigurări sociale. În acest sens, proiectul stabilește noi prevederi în vederea stabilirii și plății alocațiilor lunare de stat pentru unele categorii de persoane.

II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de lege supus expertizei anticorupție are drept scop modificarea art.14 alin.(4) din Legea nr. 499/1999 privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni, în vederea asigurării protecției sociale a persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare de a beneficia de alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere și în cazul în care sunt beneficiari ai serviciului de asistență personală.

Pe de altă parte, interesele promovate vin în detrimentul persoanelor cu dizabilități severe din copilărie și persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare care sunt beneficiari ai serviciului de îngrijire socială la domiciliu, deoarece se propun a fi excluși din categoria de persoane care beneficiază de alocație.

În nota informativă sunt prezentate informații care justifică insuficient și neconcludent soluția propusă. În acest context, menționăm că autorii necesită să revizuiască nota informativă pentru a prezenta argumente valabile și pertinente, luând în considerare ultimele modificări (redacție) ale art. 14 alin.(4) Legea nr.499/1999, fapt ce a condus la confuzie și incertitudine a scopului anunțat în nota informativă.

Totodată, inițiativa legislativă urmează să fie acceptată la nivelul Guvernului în vederea respectării prevederii constituționale statuate la art. 131 din Constituția Republicii Moldova, pentru că implementarea proiectului necesită alocarea mijloacelor financiare din bugetul public național.

În cadrul procesului de elaborare au fost asigurate rigorile de transparență decizională. Prevederile proiectului nu conțin factori și riscuri de corupție.

26.12.2019

Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Dorina GALAMAGA ; Inspector principal

